

„Muzejsko društvo“ izdajalo bode od l. 1889. dalje tudi društvena izvestja, ali v nemškem, ali slovenskem jeziku, ne vémo.

„Slovenski Narod“ prinesel je letos v svoji 18. št. članek: „Nekaj o muzejskem društvu“, v katerem načrta v kratkem zgodovino muzejskega društva, a konečno iz národnega ozira obžaluje, da se je omenjeno društvo osnovalo **izključno le za vojvodino Kranjsko, ne pa za vse slovenske pokrajine**. Tudi mi se pridružimo istemu mnénju, da naj bi se „Muzejsko društvo“ v tem smislu preustrojilo. V „Rudolfinum-u“ naj bi bilo zbrano vse prirodoslovno in zgodovinsko bogastvo naših zeló zanimivih dežel, da bi videl tujec, kakor domačin, kaj premore domovina naša.

Komur je torej mar, da se širi in pospešuje domoznanstvo slovenskih dežel, da se pomnožujó znanstvene zbirke v „Rudolfinum-u“, naj pristopi k „Muzejskemu društvu“, kateremu kličemo: *vivat, crescat, floreat!*

—c—

## Poročilo o pošiljatvah za „Prvo slovensko stalno učilsko razstavo“ „Pedagogiškega društva“ v Krškem.

(Dalje.)

### Ocena.

Dalje mi je omeniti II. del „Lavorike“ za vse štiri glasove, ki obseza pesmi odbrane iz zgoraj navedenih zvezkov. Cena celemu delu je 2 gl. „Lavorike“ III. del za štiri glasove, ki pa še ni dogotovljen, se nam je tudi doposlal. — „Národne pesmi z napevi“ (I. in II. del), nabral in uredil Janko Žirovnik, so primerne za odrasle ljudi in za učitelje pevce na kmetih. Cena?

„Zdihljeji k Mariji devici, naši ljubej Gospej presvetega Sreca“ (obseza 31 Marijinih napevov in „odpevanje“ pri slovesnih mašah), uglasbil vse P. Angelik Hribar. To zbirko prav toplo priporočamo učiteljem orgljavcem. Cena?

„Oče, pojdite domu!“ uglasbil za moški zbor in bariton-solo P. A. Hribar.

Dve A. Nedvédovi maši: I. „Slava Stvarniku“ in II. „K Tebi sreca povzdignimo“ za moški zbor in vmes za čveterospeve. To ste dve krasni cerkveni skladbi.

„Sveta maša“ za sopran, alt, tenor in bas s spremljevanjem orgelj, zložil Danilo Fajgelj. „Sveti Devici Mariji v čast“, samospev za sopran, triglasni ženski zbor in orglje in harmonij, uglasbil A. Nedvéd.

„Predigre“ (dva zvezka) za orglje in harmonij, zložil Danilo Fajgelj. Te skladbe godijo bolj izurjenim igralcem ter so postavljene v čisto cerkvenem duhu. Vsak spreten orgljavec naj se jih omisli. Sploh pa moramo radovoljno pripoznati, da so vse cerkvene skladbe, izdane po „Glasbeni Matici“ biseri cerkvenih pesni. Da je temu resnica, so nam porok imena najboljših naših skladateljev: Nedvéd, Foerster, P. A. Hribar in Fajgelj. Nobeno cerkveno predstojništvo bi jih ne smelo pogrešati v svoji pesniški zbirki. Tedaj te krasne umotvore polagamo vsem prav toplo na sreca.

Posamezne skladbe so še: A. Nedvédovo „Slovo“ za moški zbor in tenor-solo. — „Kranjska dežela“, uglasbil za en glas s spremljevanjem na glasovirji A. Nedvéd. — „Darilo“, samospev za srednji ženski spol ali moški glas, spremljan s klavirjem, uglasbil tudi A. Nedvéd. — „Venec Vodnikovih in na njega zloženih pesnij“ za moški zbor in samospeve (sopran in alt ad libitum s klavirjem ali z orkestrom, zložil Anton

Foerster. „Nazaj v planinski raj“, samospjev s spremljevanjem na glasovirji, uglasbil Robert Burgarell. „Milotinke“, samospjevi za visoki glas, zložil Fran Gerbič.

Zgolj za glasbo je „Glasbena Matica“ izdala: 1. „V spomin Anici“ koncertna mazurka za glasovir, uglasbil Anton Stoeckl in „Moje sanje“, romanca za gosli s spremljevanjem glasovirja, uglasbil Franjo Krežma.

Konečno še omenjamo: „Teoretično praktično klavirsko šolo“, spisal Anton Foerster, izdala „Glasbena Matica“. Ta vsestransko po pravih pedagoških načelih sestavljena šola ima obilo praktičnih vaj, ki ustrezajo po vsem začetnikom, kakor tudi pozneje užé bolj vajenim igralcem. Vzlasti nam ugajajo tù in tam vpletene národne slovenske pesmi, kakor tudi drugi slovanski napevi. Slovenski stariši in učitelji naj v prvi vrsti namesto nemških (vzlasti iz Nemčije inportovanih) nemških glasovirskih šol, pridno segajo po tej v obeh jezikih pisani koristni „Foersterjevi glasovirski šoli“.

Sploh pa so užé ob svojem času večí strokovnjaki v godbi, kakor so: Vojteh Valenta, Danilo Fajgelj, Bežek in drugi po raznih slovenskih časopisih (leposlovnih in političnih) ocenjevali korenito vse po „Glasbeni Matici“ izdane pesni in druge skladbe — in ocene so bile po vsem laskave.

Zavod „Glasbena Matica“ zasluži vsestranske podpore od vseh slovenskih godbeno naobraženih, kakor tudi drugih razumnikov. Zlasti naj bi ga podpirali v večji meri, kakor do zdaj: čitalnice, bralna društva ter sploh vsa pevška društva po Slovenskem; dalje učiteljske knjižnice (krajne in okrajne) — in sleherni slovensk muzik, bodisi učitelj ali neučitelj! —

—r.

## Književnost.

„Postojnsko okrajno glavarstvo“. Zemljepisni in zgodovinski opis. Spisali in izdali učitelji v okrajih. Knjigi pridejan je zemljevid Postojnskega okrajnega glavarstva. V Postojini. Založil in tiskal R. Šeber, 1889. 8°. 238 str. Ta lepa knjiga obsega: Postojnski sodnijski okraj (Postojina, Slavina, Košana, Št. Peter, Trnje, Orehek, Sv. Ivan, Št. Mišel, Studeno, Suharije, Ostrožno brdo); Bistriški sodnijski okraj (Trnovo, Knežak, Prem, Zagorje, Podstenje, Vrbovo, Dolenji Zemon, Harije); Senožeški sodnijski okraj (Senožeče, Hrenovice, Ubelsko, Razdrto, Vreme); Vipavski sodnijski okraj (Vipava, Col-Podvelb, Goče, Slap, Vrabče, Št. Vid, Ložice, Podraga, Planina, Budanje, Podkraj, Ustije, Šturija). V dostavku je: I. Entomologija, II. Flora. (Sestavil g. Pavle Kavčič, nadučitelj v Senožečah.) Statistični pregled Postojnskega okrajnega glavarstva. — Učitelji sestavljali pravijo v predgovoru: „Delovali smo po skromnih svojih močeh, da postavimo mal spominek tej dóbi (štiridesetletnici vladanja Nj. Veličastva). Spominek ta, bodi knjiga, katero sedaj podajemo slavnemu občinstvu in katera je nastala po vkupnem delovanji našem. Da se nahajajo v njej mnogi nedostatki, ne šteje nam slavno občinstvo v zló, kajti je bilo težavno in trudapolno delo, da se je pisalo kolikor toliko dosledno . . . ‚Viribus unitis!‘ naj bode Najvišjega prestola klic nam, ki imamo biti vzbujevalci in gojitelji domoljubja naši mladini. V to svrhu opisali smo domača tla — tla slovenska! —, na kojih se je ljubezen do domovine v najprvo rodila. — Naj mladina spozná rojstvenega kraja obližno in oddaljeno okolico: zelene hribe, sive gore, vinske gorice, kamenite planóte, cvetoče trate, podzemeljska čuda stvarjenja; naj vé imenovati šumeče potoke; naj si, prebiraje to knjižico, ogleda narode domači svet, poljedelstva, obrtnije in kupčije trudapolne uspehe umnega napredka; naj vé ocenjati, gledajoč na holmih bele cerkvice, da sije na domačih slovenskih tleh od nekdanj svetla luč, ki užiga prvotni plam neizbrisljivega čutja v mladih srcih — Vera, moč neusahljiva, živa podpora človeku skozi ves tek življenja . . . Izvé naj, kje počivajo slovenskega rodú zmagoviti slavni junaki. Širi naj se bralcu srce v prsih, čitajočemu imena onih slavnih mož, nekdanj tù in tam v priprosti vasič porojenih, katerih dela pa so v zgodovini domoljubja odličena.

Naj vsebina te knjižice zaneti nam vsem zavést, da imamo dolžnost, svoj rojstveni kraj, svojo materino deželo, svojo veliko domovino — Avstrijo — in Najvišji vladarski nje Habsburški staroslavni